

Standards

Fly me to the Moon

Fly Me To The Moon er komponeret af Bart Howard og blev første gang indspillet i 1954 af Kaye Ballard med titlen *In Other Words*. Selvom *Fly Me to The Moon* er en standard, så er det en af de melodier, som en bestemt kunstner har ejerskab af. Og det er Frank Sinatras version fra 1964 i en tid, hvor USA's selvfølelse voksede i kraft af det succesrige rumkapløb med Sovjetunionen. Faktisk havde astronaut Buzz Aldrin Sinatras udgave med på en transportabel kassettebåndoptager på sin månevandring i 1969.

1960

Sarah Vaughan

2005

Agneta Fältskog

1969

Bobby Womack

2001

Diana Krall

2004

Westlife

Someday My Prince Will Come

Det er først næsten en time inde i Walt Disneys *Snehvide og de syv små dværge* at Snehvide synger *Someday My Prince Will Come* som godnatsang til dværgene. Denne første fuldlængde tegnefilm i farver fra 1937 var møntet på børn og barnlige sjæle, men *Someday My Prince Will Come*, blev senere en elsket jazzstandard.

Af alle steder var det først i koncentrationslejren Theresienstadt at melodien blev fremført i en jazzversion af "Gnetto Swingers"

I 1957 fik den stor udbredelse i en version med pianisten Dave Brubecks gruppe.

Den blev kanoniseret i jazzens olymp i 1961 af trompetisten Miles Davis, hvor det blev titelnummeret på et af hans bedste albums.

Autumn Leaves

Nogle standards har faktisk en ikke-amerikansk oprindelse. Således hed *Autumn Leaves* i virkeligheden *Les Feuilles Mortes*, da den fransk-ungarske komponist Joseph Kosma skrev melodien i 1945.

Allerede i 1946 sang Yves Montand *Les Feuilles Mortes* i filmen *Les Portes de la nuit*.

Edith Piaf sang den på både fransk og engelsk i radioen i 1950.

Sangerinden Eva Cassidy gav et smukt bud på en version i 1996.

Dear Old Stockholm

Også Skandinavien har bidraget med en melodi, der er blevet jazzificeret og indgår i standard-repertoiret. Det drejer sig om *Ack Värmland, du sköna*, der også kendes som *Värmlandssången*. Det er en svensk sang fra 1822 baseret på en svensk traditionel folkemelodi, men nogle mener at forlægget måske oprindeligt er hollandsk.

Saxofonisten Stan Getz indspillede under en turné i Sverige i 1951 melodien, som blev til *Dear Old Stockholm*.

Den svenske folkemelodi er siden blevet fortolket af mange sværvægttere bl. a. Miles Davis i 1952.

John Coltrane indspillede den i 1963 på albummet *Impressions*.

Always On My Mind

Definitionen af en standard er vanskelig, og der er melodier, der tangerer at være en. Det er melodier, der har gennemgået omskiftelige versioner og vist sig slidstærke i mange forskellige former for kontekst. En sådan melodi er den oprindelige country-sang *Always On My Mind* indspillet af Brenda Lee i 1972, der siden i meget forskellige fortolkninger er blevet kæmpehits.

Elvis Presleys udgave i 1972 sendte melodien op i pophimlen.

I 1982 udkom en smuk version med countryangeren Willie Nelson.

Den engelske synthpop-gruppe Pet Shop Boys tog et helt andet take på *Always On My Mind* i 1987. Alle tre versioner blev kæmpehits.

Summertime

Summertime er oprindeligt en arie i George Gershwins opera *Porgy and Bess* fra 1933. Det er måske den sang, der findes i flest versioner; 33.000 udgaver skulle efter sigende være indspillet. Det er sådan en melodi, man kan gøre alt med – og som regel slippe godt fra det.

Man kan lave ren instrumental fortolkning, som Miles Davis gjorde med Gil Evans store orkester i 1958.

Man kan flå og rive i den, som Janis Joplin gjorde det i 1968.

Man kan fremføre den langsomt og med patos, som det kan høres i den helt aktuelle udgave med Annie Lennox fra 2014.

With a Little Help from My Friends

Beatles har leveret en stribe melodier, der indgår i standard-repertoire. Datidens jazzmusikere kunne hurtigt se potentialet i Lennon/McCartneys sangskrivning og ofte udkom instrumentale jazzversioner nærmest samtidig med originalerne. Ganske atypisk er *With A Little Help From My Friends* oprindeligt sunget af Ringo Starr på 1967-pladen *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band*.

Joe Cocker indspillede den i en noget anderledes udgave i 1968, og den findes i en fantastisk liveudgave fra Woodstock-festivalen i 1969. Det blev Joe Cockers signatursang.

Den danske funkgruppe Blast leveret i 1983 deres bud på en fortolkning.

Bandet Mumford and Sons gav en Joe Cocker-tro udgave på den engelske Glastonbury-festival i 2013.

River Man

River Man er oprindeligt indspillet i 1969 af den lettere obskure engelske folkesanger Nick Drake. Melodien hittede aldrig i Drakes levetid, men nogle musikstykker har åbenbart godt af at ligge og simre et stykke tid, for langt senere er der kommet i en lang række fine udgaver til. *River Man* er et eksempel på et kulthit, der stille og roligt er rykket op i standardklassen.

Sangeren Andy Bey indspillede den i 1998.

Pianisten Brad Mehldau gav sit bud i 2000.

Guitaristen Lee Ritenour lavede sin version 2012 med vokal fra Kurt Elling.

Danske Caroline Henderson indspillede den i 2008.

Af Jens Rasmussen, radiovært ved DR P8 Jazz

Det Kongelige Teater